Från: [redacted]
Skickat: Mon, 30 Sep 2024 11:41:01 +0100
Till: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>
Ämne: Remissvar RUFS
Bilagor: RUFS yttrande.docx, RUFS yttrande.pdf

Hej

Översänder för Klimataktion Stockholms räkning yttrande över samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan, RS 2024-0344.

Med vänlig hälsning

[redacted]

Yttrande över samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan, RS 2024-0344

Sammanfattning

Klimataktion Stockholm tackar för att ha fått möjlighet att lämna synpunkter på den regionala utvecklingsplanen. En sammanfattning av våra synpunkter:

- Utvecklingsplanen behöver utgå från en snabb minskning av koldioxidutsläppen, baserad på regionens koldioxidbudget.
- Vid målkonflikter behöver klimatet och den biologiska mångfalden prioriteras.
- Gång, cykel och kollektivtrafik ska vara stomme och utgångspunkt i regionens transportsystem. Kraftiga investeringar i dessa trafikslag behövs.
- Grundprincipen behöver vara att effektivisera och utnyttja det vi redan har av transportsystem och bebyggelse innan ny bebyggelse planeras.
- De gröna kilarna är en viktig grundstruktur i regionen och dessa måste bevaras med hänsyn både till klimat, biologisk mångfald och folkhälsa. Miljöer med grönska som ger skugga kan bidra till att människor kan hantera svåra värmeböljor. Grönska bidrar också till bättre psykiskt mående.

Generella/övergripande kommentarer

Vi vill inleda med att ge en del övergripande synpunkter innan vi går in på de specifika områdena i remissen.

En regional utvecklingsplan är ett mycket viktigt samverkansdokument. Dokumentet och inte minst processen som leder fram till det är viktigt för att åstadkomma samsyn mellan regionens alla aktörer, som alla är viktiga för regionens utveckling.

Utvecklingsplanen har ett mycket långt tidsperspektiv. De klimatpåverkande utsläppen måste upphöra i en nära framtid, men konsekvenserna av klimatpåverkan kommer att finnas kvar under lång tid. Ett förändrat klimat och en starkt påverkad ekologi kommer påverka både vår livsstil och bebyggelse och miljö. Inriktningen mot ett framtida fossilfritt samhälle med klimatkonsekvenser måste ske redan nu. Detta behöver genomsyra utvecklingsplanen.

Klimatfrågan behöver också omfatta biologisk mångfald och skyddad natur, allt hänger ihop. Vi uppfattar att planens utgångspunkt inte i tillräckligt hög grad tar denna utgångspunkt. Vidare behöver utvecklingen mot en fossilfri region gå betydligt snabbare än till 2045. Utsläppen måste bort snarast! Regionens koldioxidbudget måste vara styrande och planen

måste visa hur klimatmålen ska nås. Planen måste också visa vilka åtgärder som krävs på andra samhällsnivåer för att klimatmålen ska kunna nås.

Aktuell forskning måste vara styrande. Innovation behövs inte alltid, mycket kunskap finns redan. Använd den! Innovation utan riktning är inte nödvändigtvis positivt, utan det behövs tydliga riktlinjer för vad som är positiv innovation.

De gröna kilarna i regionen måste skyddas och i planen behöver det framgå på ett tydligare sätt. Även andra viktiga delar i grönstrukturen måste skyddas, såsom parker, grönska i bostadsområden, träd, buskar, örter och strandområden. Klimataktion Stockholm anser också att vikten av grönstrukturen för folkhälsan bör lyftas upp.

Styrkor och utmaningar

För att en region ska vara attraktiv i dagens Europa måste den rymmas inom klimatmålen och vara ekologiskt och socialt hållbar.

Klimataktion Stockholm upplever att avsnittet ”Sju styrkor att bygga vidare på” inte är konkret och snarare övergripande ”skryt”. Vad är syftet med denna övergripande redovisning? Det finns ingen återkoppling till avsnittet i den senare texten, och problembeskrivningarna verkar snarare gå emot styrkorna som till exempel på sidan 23, om folkhälsa. Hur är Livskvalitet en styrka när stora grupper är undantagna? Det behövs en mer tydlig analys om avsnittet ska vara meningsfullt.

Det finns ingen analys av hur externa faktorer på högre nivå påverkar planen; nationellt, EU, globalt.

Vision, mål och prioriteringar

Det långsiktiga målet för utvecklingsplanen är 2060. Den angivna visionen i planen att Stockholmsregionen är Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i är naturligtvis tidlös. Klimatkrisen ställer dock så stora krav på snabba samhällsförändringar och därför är det önskvärt att visionen även omfattar en inriktning för detta. Det går inte att enbart bygga vidare på samma gamla tänk. Samhällets parter behöver hjälp med att få en bild av ett framtida samhälle som är hållbart och anpassat till ekologiska villkor.

Föreningen saknar en övergripande analys av målkonflikter. Hur kommer man att prioritera inom regionen mellan områden? Det finns uppenbara konflikter, till exempel mellan tillväxt och miljö. Det är viktigt att visa om det går att hantera på ett hållbart sätt. Det nämns väldigt kort på sidan 82, men det duger inte att bara konstatera att målkonflikterna måste lösas senare. Här nämns att minskad klimatpåverkan kan stå i konflikt med tillväxt, hur påverkan på transporter kan orsaka konflikter och att mycket behöver göras men att resurserna är begränsade. Om inte detta hanteras från början i analysen så är planen inte mycket värd.

Rumslig utveckling och plankartan

Planens inriktning på flerkärnighet, bebyggelseutveckling i goda kollektivtrafiklägen och samplanering av bebyggelse och kollektivtrafik är bra. Föreningen anser att grundprincipen

ska vara att effektivisera och utnyttja det vi redan har, till exempel av bebyggelse och transportsystem, innan ny bebyggelse planeras.

Den bärande principen vid planering av transportsystemet ska vara gång, cykel och kollektivtrafik och satsningarna måste ske kraftfullt på dessa trafikslag. Därmed måste andra trafikslag minska. Sidan 43 beskriver bra vad som behövs gällande trafiken, men det genomsyrar inte den övriga texten och andra förslag är motstridiga.

På sidan 29 nämns att Arlanda ska flytta fram sin position och att det ska etableras fler strategiska flyglinjer. Det går helt emot hållbarhetstanken och är ett föråldrat tänkesätt. Regionens konkurrenskraft kan utvecklas på andra sätt, lyft fram dom i stället. I planen finns redan sådana exempel, till exempel på sidan 30.

Den gröna kilen Hanveden är i fara om Tvärförbindelsen Södertörn byggs. Dessutom bör inte nya trafikleder byggas mot bakgrund av att individuellt resandebehov i egen bil och godstransporter med lastbil borde minska i ett framtida hållbart samhälle. Klimataktion Stockholm har engagerat sig mot byggandet av tvärförbindelsen. Det är ett exempel på hur utvecklingsplanen inte stämmer med verkligheten och det undergräver vårt förtroende för regionens planer.

Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan

Samarbete med miljörörelsen och det övriga demokratiska civilsamhället måste vara tydligare och få ett reellt inflytande. Detta nämns på sidan 23 men fördjupas inte. Klimataktion Stockholm vill gärna delta i arbetet med att forma ett framtida samhälle och vill gärna bli inbjuden till fortsatt samråd i arbetet med planen. Samarbetsformer med civilsamhället behöver utvecklas så att det blir tydligare för föreningen hur detta samarbete kan ske. Permanenta träfflokaler, forum för nätverk, arbetsmöten mm kan vara exempel på utbyte mellan olika regionala parter.

Medlemmarna i föreningen är i huvudsak amatörer inom regional planering. Detsamma gäller säkert andra föreningar också. Det är därför viktigt att texter och figurer är anpassade så att vi kan förstå och tolka innehåll. Figuren på sida 11 är ett exempel som är svår att förstå. Texten ger inte tillräcklig vägledning. Förklarande text i figuren med till exempel ortsnamn kan underlätta tolkningen, alternativt bör figuren utgå.

Styrelsen för Klimataktion Stockholm